

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Japansk samanlegging hjálpir Maersk Line

Tey trý japonsku bingjureriðaríni, NYK, MOL og K Line, hava gjørt av at savna sínar bingjuskipaflotar, so tey verða heimsins sætta størsta reiðarí. Konsolideringin kemur væl við hjá Maersk Line.

”Tess færri aktørar, ið eru á marknaðinum, tess lættari verður at hava eftirlit við kappingarstöðuni. Tá eru betri móguleikar fyri, at fraktgjøldini ganga rætta vegin”, sigur Morten Imsgard, greinari hjá Sydbank.

Hann leggur dent á, at týðningarmesta treytin fyri einum bata á marknaðinum, er, at færri nýggj skip koma á marknaðin.

”Sjúkan í vinnuni hevur verið, at einasti móguleikin hjá hvørjum einstøkum lítlum aktøri fyri at minka um útreiðslurnar hevur verið at bílagt nýggj nútíðar skip, men summurin av øllum teimum nýggju skipunum hevur verið, at alt ov nógv orka hevur verið á marknaðinum. Tað er sera umráðandi fyri, hvussu gongdin verður í fraktgjøldunum, at so fáir aktørar sum gjørligt eru á marknaðinum til at taka avgerðir”, sigur Morten Imsgard.

Tey trý japonsku reiðaríni skipa eitt joint venture, har NYK eigur 38 prosent, meðan MOL og K Line eiga 31 prosent hvørt. Joint venturið byrjar 1. juli 2017 og skal fyrst góðkennast av kappingarmyndugleikunum, áðrenn raksturinn verður settur í gongd 1. apríl 2018.

Kelda: borsen.dk

Antares.fo

Fiskimannaverkfall hóttir í Íslandi

Síðani 2011 hava manningarnar á íslenskum fiskiførum ikki havt nakran lønarsáttmála, og nú er tolið uppi hjá teimum.

Teir hóttu nú við at fara í verkfall 10. november, fæst ikki ein semja millum partarnar innan ta tíð.

Verkfalshóttanin er úrslit av eini uratkvøðu millum teir umleið 2.000 fiskimenninar við atkvøðurætti.

Stíviliga 1000 valdu at atkvøða, harav 923 atkvøddu fyri einum verkfalli ímóti íslensku fiskivinnufyrirkunum, ið eru mótpartar teirra í ósemjuni.

Skipararnir hava gjørt eina nýggja avtalu við fiskivinnufyrirkurnar, og báðir partar leggja dent á, at tað er umráðandi fyri allar partar at fáa eina avtalu í lag, áðrenn freistin fyri verkfalshóttanini gongur út.

Kelda: fiskeritidende.dk

Antares.fo

31-10-2016 00:25

ES og Kanada undirskrivað fríhandilsavtalu

Fríhandilsavtalan hevur millum annað við sær, at 99 prosent av handilsforðingunum, sum hava verið millum ES og Kanada, vera avtiknar. Dansk Industri væntar, at danski útflutningurin til Kanada kann økjast við prosentum

Sjey ár tók tað at fáa fríhandilsavtalu millum Kanada og ES uppá pláss.

Men í dag varð hon undirskrivað, og tí er bara tann forðingin eftir, at tey 38 parlamentini í ES-londunum samtykkja at seta hana í gildi.

Tað skrivar danska heimasíðan www.finans.dk við Reuters tíðindastovuni sum keldu.

Tað vóru Jean Claude Juncker, forseti í ES-nevndini, Donald Tusk, formaður í Europaráðnum, og Justin Trudeau, forsætisráðharri, sum undirskrivaðu CETA-avtalu.

Talan er um eina øgiliga umfatandi avtalu. Danskir miðlar skriva, at avtalan tekur burtur 99 prosent av handilsforðingunum millum avtalupartarnar, og tað hevur við sær, at europeiskir útflytarar spara slakar fýra milliardir krónur í tolli um árið. Eisini verður mett, at avtalan fer at økja samhandilin millum partarnar við umleið 20 prosentum.

Fyri ES-búskapin merkir tað ein vinning uppá 90 milliardir krónur um árið, og fyri kanadiska búskapin er talan um ein vinning uppá 60 milliardir krónur, skrivar www.finans.dk.

Kanadiski búskapurinn er 10. stærsti búskapurinn í heiminum í lötunni og tann danski liggur á 26. plássi. Danski Industri hefur roknað út, at avtalan kann økja danska útflutningin til Kanada við 30 prosentum, og tað merkir, at danski útflutningurinn økist við umleið tveimum milliardum. Hóast tøluni tala fyri, at bæði londini fáa búskaparlígan fyrirrun av CETA-avtaluni, so hevur ikki bara verið full undirtøka fyri avtaluni.

Sjálv avtalan var komin uppá pláss í 2014, men tað hava verið ymsar forðingar, sum hava seinkað avtaluni. Tann seinasta varð ruddað burtur í vikuni sum fór, tá tingið í belgiska deilstatinum Vallonia ikki vildi góðtaka avtaluna. Tingið vildi hava vissu fyri, at hendan avtalan ikki innber, at kanadiskar fyrirtøkur kunnu saksøkja ES-lond, um tey samtykkja nýggjar umhvørvisreglur.

Tað hevur verið ávís mótstøða í ES móti avtaluni. Benedicte Federspiel, leiðandi konsulentur í danska brúkararáðnum Tænk, sigur við Finans.dk at avtalan er skundað ígjøgnum av politiskum ávum. Hetta hevur við sær, at fleiri ymisk viðurskipti í avtaluni ikki hava fingið ta viðgerð, sum tað eftir røttum áttu. Hon leggur afturat, at danska brúkararáðið ikki ser sannført um, at reglurnar um datatrygd ikki eru nóg góðar og nevnr varsemisregluna sum dømi.

Eisini ber ráðið ótta fyri, at útlendskir íleggjarar kunnu leggja sak móti einum stati, og tá er tað serliga talan um, at tað ikki nýtist at vera ein vanligur rættur, sum skal viðgera málið, vísir leiðandi konsulenturinn á.

Hesir nýggju dómsótlarnir kunnu sambært Benedicte Federspiel fáa álvarsligar avleiðingar. Teir skulu viðgera sakarmál frá útlendskum íleggjarunum móti statum. Sum støðan er í lötunni er ikki greitt, um íleggjararnir kunnu krevja endurgjald frá statunum ella um teir kunnu steðga politiskum avgerðum, sum skaða teirra iløgur. Hetta gjørði svenska felagið Vattenfall, sum dróg týsku stjórnina í rættin, tí Angela Merkel ætlaði at minka um atomorkuna í Týsklandi.

Nú avtalan er undirskrivað, skal hon samtykkjast í teimum 38 parlamentunum og so skal hon setast í gildi. Roknað verður við, at partar av avtaluni vera settar í gildi í 2017.

Sum skilst er hetta bara tann fyrsta av fleiri stórum avtalum. Sambært ES-myndugleikunum er ætlanin at fara undir samráðingar við Japan um eina líknandi avtalu í næstum, skrivar www.finans.dk.
Dimma.fo

31-10-2016 08:55

Hestur: Fólkatálið minkað niður í eina helvt

Fyri 10 árum síðani vóru tey um 40, nú eru eini 20 fólk eftir í Hesti. Hendir ikki okurt, so doyrv oyggin út, sigur útoyggjafelagið í einum skrivi, sent landsstýrismanninum í samferðslumálum.

Felagið heitir í hesum sambandi á politikararnar um skipa soleiðis fyri, at Hestur verður knýtt upp í komandi undirsjóvartunilin millum Sandoynna og Streymoyinna.

- Føroyar hava ikki ráð at missa eina einastu búseting. Allar okkara 18 oyggjar definera Føroyar sum samfelag, sum mentan, og sum landafrøðiliga eind í Norðuratlantshavi. Tí kann hetta mál ikki fáa nóg mikið av umrøðu og má viðgerast í tí álvara, málið hevur, sigur útoyggjafelagið og leggur afturat:

- Ein stór orsök til at Hestur er í hesi støðu, sum tøluni vísa, skal finnast í ferðasambandinum. Hestur hevur eina ógvuliga avmarkaða ferðaætlan. Afturgongdin í tænastruni tykist at byggja á hugburðin, at "tænastran kann lækka fyri hvønn persón, sum flytur.

Dimma.fo

31-10-2016 11:28

Hillary fær tær flestu brævatkvøðurnar

Lutfalsliga nógv fólk brævatkvøða til forsetaval í USA. Tí ber eisini til at gera meiningakanningar millum tey, sum hava atkvøtt frammanundan. Og slíka kanning almannakunngjórði Reuters/Ipsos leygardagin. Tá kanningin varð gjørð, høvdu 19 milliónir fólk brævatkvøtt. Tað verður met, at millum 120 til 130 milliónir fólk samlað fara at velja til forsetavalið í USA hesaferð.

Meiningakanningin vísti, at Hillary Clinton eigur heili 15 prosent fleiri brævatkvøður enn Donald Trump. Harafturat vísti kanningin, at Hillary Clinton vinnur flestu sonevndu sving-státirnar; millum annað Ohio og Arizona.

Tað skal tó havast í huga, at meiningakanningin varð gjørð millum veljarar, sum høvdu brævatkvøtt áðrenn FBI farna fríggjadag boðaði frá, at fleiri kanningar skulu gerast í email-sakini hjá Hillary, har hon sum uttanríkisráðharri brúkti ein privat servera til embætis-samskipti.

Dimma.fo

31-10-2016 12:12

Veljarakanning: Javnaðarflokkurin missir meirilutan í Havn

Sambært nýggjari veljarakanning, sum Fynd hevur gjørt fyri Miðlahúsið, missir Javnaðarflokkurin meiriluta sín í Tórshavnar kommunu. Javnaðarflokkurin fær sambært kanningini 33,5 prosent av atkvøðunum í mun til 41 prosent til valið fyri fyra árum síðani. Tað gevur Javnaðarflokkinum fimm býráðslimir í mun til teir sjei, sum flokkurin hevur í løtuni.

Teir báðir býráðslimirnir, sum Javnaðarflokkurin missir, fara til Tjóðveldi og Framsókn. Tjóðveldi fær sostatt fyra limir, og Framsókn sín fyrsta. Fólkaflokkurin fær sambært kanningini tveir býráðslimir og Sambandsflokkurin ein.

Dimma.fo

31-10-2016 15:09

Føroyska skattaskipanin eigur at gerast kappingarfør

Stjórin í Vinnuhúsinum, Marita Rasmussen, brúkti møguleikan á FaroExpo til at langa eitt sindur út eftir politisku skipanini. Millum annað vísti hon á, at føroyska skattaskipanin eigur at gerast kappingarfør um arbeiðsmegina samanborið við grannalondini.

- Øll vinna, eisini ali- og fiskivinna, eigur at verða eggjað til fyrtaksemi og at gera íløgur í nýtt virksemi, heldur enn at verða brandskattað, segði Marita Rasmussen millum annað.

Stjórin í Vinnuhúsinum eftirlýsti eisini broytingum í almenna geiranum.

- Politiska skipanin megnar ikki at gjøgnumføra broytingar í almenna geiranum. Eitt dømi um hetta er stóra demografiska avbjóðingin, sum krevur djarvar politiskar avgerðir. Annað dømi er evnini at taka út rationaliseringar av almenna geiranum í mun til tær íløgur, sum verða gjørdar í infrastrukturni í landinum, segði Marita Rasmussen og legði afturat:

- Tað er tó neyðugt at tálma og minka um almennu útreiðslurnar. Allar tænastr og uppgávur, tað almenna veitur, eiga at verða eftirhugdar við tí fyri eyga at skera tær burtur, útveita tær og áleggja brúkaragjöld, har tað er skynsam. Harumframt eigur at verða útgreinað, hvørjar rationaliseringar kunnu gerast sum ein avleiðing av teimum íløgnum, sum eru gjørdar og fara at verða gjørdar í almenna infrastrukturni.

Dimma.fo

Tveir føroyingar sjólátnir hetta farna árið

31.10.2016 - 12:01

Í morgin 1. november er allahalgannardagur, eisini nevndur minningardagur teirra sjóláttnu.

Síðani allahalgannadag í fjør eru tveir føroyingar farnir á sjónum. Teir eru:

Johannes Birger Brandal, andaðist umborð á Slættaberg 04. januar 2016, 63 ára gamal.

Kristian Óli Frits Niclasen, druknaði í Hvannasundi 29. mars 2016, 68 ára gamal.

Føroyska Sjómansmissiónin skipar sum vanligt fyri minningarhaldi á Vinnuháskúlanum í Havn.

Av tí at lögmaður er burturstaddur, verður tað Henrik Old, landsstýrismaður, sum talar, og Derhard Jógvansson, prestur, hevur andaktina.

Síðani verður farið niðan til minnisvarðan í viðalundini, har Henrik Old leggur krans, vegna Føroya Landsstýrið.

Eisini aðrastaðni í landinum verður skipað fyri minningarhaldi í morgin.

Nordlysid.fo

Andstøðuflokkarnir duga ikki at brúka nýggja møguleikan

Í desember í fjør samtykti lögtingið, at tingfólk skulu hava eina játtan á 30.000 krónur í part, sum tey skuldu kunna nýta í tí dagliga arbeiðinum. Pengarnir kunnu til dømis nýtast til ymiska ráðgeving, í sambandi við at lógaruppskot verða gjørd.

”Tað er ætlað sum ein hjálp hjá hvørjum tingfólki til at fáa ment seg sjálvan í sínum arbeiði sum lóggevari,” segði Páll á Reynatúgvu, lögtingsformaður, í samrøðu við Kringvarp Føroya í desember í fjør.

Hann vísti á, at í okkara norðurlendsku grannalondum liggur henda játtanin millum hálva og heila millión til hvørt tingfólkið árliga, og sum nývaldur lögtingsformaður vildi hann stuðla lögtingsfólkum í at gera eitt so gott lögtingsarbeiði sum gjørligt.

Taka ikki ímóti útrættu hondini

Men meðan formansskapurin roynir at stuðla tingfólkum í teirra arbeiði, so kann ikki sigast, at tingfólk (serliga í andstøðuni) hava verið serliga dugnalig til at brúkt henda stuðulin.

Fríggjadagin er seinasta freist at leggja uppskot fyri tingið, sum skulu fáa gildi í hesum árinum, men sjáldan eru so fá uppskot komin frá lögtingsfólkum sum í hesi tingsetuni.

Síðani á ólavsøku hava tingfólk bara lagt eitt lógaruppskot fyri tingið. Tað uppskotið er um at játta 1,6 mió. krónur eyka til SALT á Drelnesi, so talan er ikki um eitt mál, sum hevur kravt stórvegis lógfrøðiliga ráðgeving. Umframt hetta hevur ein tingmaður eisini lagt tvey uppskot til samtyktar fyri løgtingið, har skotið verður upp at heita á landsstýrið um at gera eitt ávíst lógararbeiði. Jonhard Klettheyggj, stjóri á løgtingsskrivstovuni er burturstaddur í løtuni, men hann sigur í stuttari viðmerking, at stuðulin sum higartil er útgoldin av hesi kontuni er rættiliga avmarkaður. Nordlysid.fo

Nevndarlimur í Føroya Fiskimannafelag: Uppboðssøla elvir til minni virðisøking

”Javnan hoyri eg ávísar búskaparfrøðingar siga, at uppboðssøla av fiskirættindum fer at skunda undir virðisøkingina, men hesum eri eg als ikki samdur í.” Tað sigur Aksel Hansen, nevndarlimur í Føroya Fiskimannafelag, í eini viðmerking í dag á heimasíðuni hjá Fiskimannafelagnum.

”Fyri at virðisøkja er neyðugt við íløgum í dýra útgerð, og hvør fer at gera stórar íløgur í útgerð, tá ein ongantíð veit, um tað yvirhøvur fer at eydnast at sleppa upp í part á uppboðssølu?” spyr hann. Hann vísir á, at reiðarar fara at velja tær tryggju loysnirnar, og tað eru bílig skip, sum bara eru effektivt á einum øki, nevnliga við lítlari manning at fáa fiskin upp úr sjónum í so stórum mongdum sum gjørligt, so skjótt sum gjørligt.

”Vilja vit virðisøking á sjónum, so krevst ein nøkunlunda trygd fyri, at rávøran er har, áðrenn íløgur í tól og útgerð verða gjørdar. Og tað eru treytir, tengdar at hvørjum einstøkum fiskiloyvi, sum skulu tryggja, at virðisøkingin yvirhøvur verður framd,” sigur Aksel Hansen.

Heldur enn at fylgja uppskotinum um uppboðssølu vísir hann til eitt uppskot, sum Føroya Fiskimannafelag hevur gjørt og almannakunngjørt fyri trimum vikum síðani.

Nordlysid.fo

Eldur umborð á norskari ferju: Fleiri føroyingar arbeiddu umborð, tá eldur bráðliga kyknaði

31.10.2016 - 07:17

Ferjan MF Strand var til umvælingar við skipasmiðjuna LOS Marine í bygdini Rubbestadneset á oynni Bømlo, sum liggur miðskeiðis ímillum Bergen og Stavanger í Norra, tá ið eldur kyknaði í ferjuna stutt fyri klokkan nýggju leygarmorgunin lokala tíð.

Eldurin var ógvusligur, og vórðu øll, sum arbeiddu umborð á ferjuni, fingin burtur, áðrenn nakar skaði stóðst av hendingini.

Sambært NRK veit man ikki enn, hvussu nógv vóru umborð á ferjuni, tá ið eldurin kyknaði, ella hví eldurin kyknaði.

- Tað, sum vit vita, er, at, onkur hevur verið umborð og arbeitt á ferjuni í dag (leygarmorgunin, red), segði ein kelda á staðnum leygardagin, sambært NRK.

Um 15.30 tíðina var talið av teimum, sum í alt vóru flutt burtur frá húsi og heima teirra í bygdini Rubbestadneset, 423.

Portalurin skilir á lagnum, at fleiri føroyingar arbeiddu umborð á ferjuni, tá ið eldurin bráðliga kyknaði.

Sambært NRK stóðst tíanbetur eingin mannskaði av hendingini.

Eldurin hevði, sambært NRK, við sær nógvan hita og sterkan royklukt í økinum (í bygdini, red). Jarnið á ferjuni varð hitað upp, og av hesari orsök gjørdist hitin nógvur.

- Orsøkin til, at øll verða flutt burtur frá húsi og heimi teirra, er, at vit ikki hava tamarhald á støðuni, og tí at tað er olja og diesel umborð á ferjuni. Hevði eldur komið í oljuna og dieseli, hevði ein ógvusligur royk- og gassútviklingur uppstaðið, segði ein slökkiliðsmaður á staðnum leygardagin, sambært NRK.

NRK sigur, at um 40 slökkiliðsfólk frá ymiskum slökkiliðsstøðum høvdu fingið ta ótakksomu uppgávuna um hendi at slökkja ógvusliga eldin og at køla tilfarið á ferjuni niður. Eldurin kyknaði, eftir øllum at døma, í salongini umborð á ferjuni, og roykurin frá honum spreiddi seg hareftir út um alla bygdina.

Klokkan seks um kvøldið lokala tíð høvdu slökkiliðsfólkini fingið tamarhald á eldinum. Tað hevði tá ikki verið uttan avleiðingar fyri tað eina slökkiliðsfólkið, sum noyddist á sjúkrahús eftir at hava fingið lættari roykskaðar.

Samstundis vóru fólkini í bygdini, sum vóru evakuerað, savnað í ítróttarhøllini Bømlohallen á Bremnes, har ið heilsutrygdar fólk vóru á staðnum og kannaðu eftir, hvørt nakar hevði fingið nakran roykskaða.

Portal.fo

Stjórnin í SEV handar norðurlendsku umhvørvisvirðislønina

31.10.2016 - 11:35

SEV vann náttúru- og umhvørvislønina hjá Norðurlandaráðnum í fjør, og tí eigur SEV tørn at handa umhvørvisvirðislønina í ár. Handanin fer fram í Konserthúsinum hjá Danmarks Radio í annaðkvøld, 01. november. Tað verður Hákun Djurhuus, stjórnin í SEV, sum fer at handa vinnaranum virðislønina.

Tilnevningarnar eru níggju í tali til norðurlendsku umhvørvisvirðislønina í ár. Tey eru úr Danmark, Íslandi, Noregi, Svøríki og Finnlandi. Í fjør vann SEV norðurlendsku umhvørvisvirðislønina, fyri nýbrot á orkuøkinum og málið um 100 prosent grøna elorku í Føroyum í 2030.

Norðurlendsku virðislønirnar verða eisini handaðar fyri bókmentir, barna- og ungdómsbókmentir, film og tónleik. Hóast eingin úr Føroyum er útnevndur innan umhvørvi, so eru føroyingar tilnevndir innan tónleik og bókmentir.

Bólkurin, ORKA, er útnevndur til tónleikavirðislønina, Bárður Oskarsson er tilnevndur innan barna- og ungdómsbókmentir, og Carl Jóhan Jensen er útnevndur til bókmentavirðislønina.

Tónleikur, sangur og gott undirhald er á skránni, tá ið virðislønirnar verða handaðar, og í ár eiga føroyingar aftur sítt íkast, eftir at Eivør Pálsdóttir luttók í Reykjavík í fjør.

Tónlistamaðurin, Sunleif Rasmussen, hevur gjørt lagið til ein nýggjan sonevndan norðurlendskan tjóðsang, Nordika, sum Kim Leine hevur skrivað. Føroyska Húsakórið í Keyptmannahavn fer at framføra nýggja sangin saman íslenska kórinum, Staka, grønlandska Avaat og danska kórinum, Camerata.

Portal.fo

Stórus áhugi fyri oljuleiting sunnan fyri Føroyar

31.10.2016 - 14:42

Tað er eftir øllum at døma framvegis stórus áhugi fyri at leita eftir olju og gassi í økjum nær Føroyum – sokallaðum “frontierøkjum” á bretsku landgrunninum. Hetta prógvar seinasta útbjóðingin á bretsku landgrunninum. Oil and Gas Authority (OGA), sum stendur fyri útbjóðingini av nýggjum leitioøkjum í Bretlandi, kunnger í dag, at tilsamans 24 altjóða oljufeløg, teirra millum fleiri av stóru oljufeløgnum men eisini fleiri nýggj feløg hava sent inn 29 umsóknir til teir 113 teigarnar m.a. í útjaðaranum av bretsku landgrunninum. Talan er um stóra økið “Rockall Trough”, Rockall Rennan, sum liggur sunnan fyri Føroyar heilt uppá føroyska markinum. OGA sigur, at fleiri av umsøkjarnum eisini vilja bora brunnar sum partur av arbeiðsskránum.

Fyri at gera hesa útbjóðingina, sum fyri fyrstu ferð í 20 ár eisini fevnir um útjaðaran, her Rockall Rennuna sunnan fyri Føroyar, meira áhugaverda, hevur bretsku stjórnin í 2015 brúkt fitt av peningi til at skjóta seismikk, sum feløgini síðani hava havt ókeypiss atgongd til eins og annað data.

Andy Samuel, ovasti stjórnin í OGA sigur, at hóast hetta økið vestan fyri bretsku oyggjarnar og sunnan fyri Føroyar er eyðkent fyri sítt ringa veðurlag, so hevur oljuvinnan kortini víst stóran áhuga og hevur brúkt nýggju dataini til at staðfesta nýggj leitimið. Hetta vísir eisini, at oljufeløg trúgva uppá, at góðir møguleikar eru at finna olju og gass eisini í økjum, har tað ikki hevur verið leitað nógv áður.

Góða úrslitið av útbjóðingini í eini truplari tíð við lágum oljuprísnum kemst so eisini av, at bretsku útbjóðingarmyndugleikarnir veruliga hava gjørt sær ómak at gera leititreytirnar og reglar annars meira lagaligar og lættari at umsita. Ment er ein nýggj leitiskipan nevnd “Innovative licenses”, sum í høvuðsheitum ger tað nógv lættari fyri ymsu oljufeløgini at leita.

Tað var í juli í ár, at 29. útbjóðingarumfarið lat upp. Tað lat aftur 26. oktober og roknað verður við, at loyvini verða latin einaferð í 2017.

Føroyskir myndugleikar, sum fylgja væl við, hvar hendir í grannalagnum, arbeiða í lóttuni við at fyrireika 4. útbjóðingina á føroyska landgrunninum. Hon letur upp 17. mai komandi ár, tá stóra FIEC ráðstevnan verður í Norðurlandahúsinum. Hon verður so opin í 9 mánaðir fram til 17. februar 2018, og eftir tað verða so helst brúktir eini trýggir mánaðir ella so til at viðgera møguligar umsóknir. Um alt gongur sum ætlað verða nýggj leitiloyvi latin á føroyska landgrunninum á sumri 2018.

Jarðfeingi, sum stendur fyri arbeiðinum at fyrireika komandi útbjóðingina, arbeiðir í lóttuni við tí nógva datatilfarinum og vónar at hava nógv spennandi leitimið at leggja fram á ráðstevnuni næsta ár. Ein partur av arbeiðinum er so eisini at marknaðarføra landgrunnin og í hesum sambandi verður skipað fyri einum tiltaki í London í november mánað, har landsstýrismaðurin í oljumálum fer at kunna oljufeløg um útbjóðingina. Hetta er um sama mundið sum jarfrøðingar á Jarðfeingi fara at luttaka á stóru PETEX leitimesuni í London fyri at kunnað um framtíðar leitingina við Føroyar.

Oljan.fo

Ongin vilji til semju - oljuprísurin kann lækka nógv

31.10.2016 - 16:06

Onki oljuland, hvørki av OPEC-londunum ella lond uttanfyri OPEC ynsktu at binda seg til nakað tá tey hittust um vikuskiftið. Hetta fær oljugreinarar at trúgva uppá at vit fara at síggja ein nógv lækkandi oljuprís aftur.

á fundinum um vikuskiftið luttóku umframt OPEC-londini eisini lond sum Aserbadsjan, Brasil, Kasakstan, Meksiko, Oman og Russland.

Málið fyri fundin var at semjast um eina avtalu sum skuldi tryggja at oljuframleiðslan antin ikki hækkar, men helst at hon minkar, fyri atforða at goymslurnar eru á tremur.

Londini sum ikki eru limur í OPEC hava einki sagt aftaná fundin um nakrar semjumøguleikar. tað er tó serliga í OPEC at tey hava ringt við at finna stevið. Iran hevur sagt at tey ikki góðtaka nakra minking í oljuframleiðsluni. Eisini Irak hevur sagt tað sama. Bæði Nigeria og Libya skulu hava heitt á hini OPEC-londini um hesi bæði kunnu sleppa undan at minka um oljuframleiðsluna.

Sum skilst er ætlanina at londini skulu tosast saman aftur um Einar trýggjartil fýra vikur, veit tíðindastovan Reuters at siga.

OPEC-londini skulu hava sín næsta fund tann 30. november.

Oljugreinarar siga at tíðindini frá fundinum ikki bera brá av nakrari semju við tað fyrsta, og tað kann merkja at oljuprísurin fær ein undir vangan. Oljuprísurin er longu farin at falla skjótt. Í dag er hann fallin meir enn ein dollara, og í lýtuni kostar eitt fat av Norðsjóvaroljuni Brent 49,23 dollarar.

Hósdagin í farnu viku var prísurin 51,50 dollarar fyri fatið.

Oljan.fo

Uppboðssøla elvir til minni virðisøking

31.10.2016 - 16:41

Axel Hansen, nevndarlimur í Føroya Fiskimannafelag sigur seg, í grein á heimasíðuni hjá Fiskimannafelagnum, vera ósamdan við búskaparfrøðingum sum siga, at uppboðssøla av fiskirættindum fer at skunda undir virðisøkingina.

- Hesum eri eg als ikki samdur í. Tvørturímóti. Tí fyri at virðisøkja er neyðugt við íløgum í dýra útgerð, og hvør fer at gera stórar íløgur í útgerð, tá ein ongantíð veit, um tað yvirhøvur fer at eydnast at sleppa upp í part á uppboðssøluni, sigur Axel Hansen.

Nevndarlimurin í Føroya Fiskimannafelag metir, at reiðarar fara at velja tær tryggju loysnirnar, og tað eru bilig skip, sum bara eru effektiv á einum øki, nevnliga við lítlari manning at fáa fiskin upp úr sjónum í so stórum mongdum sum gjørligt, so skjótt sum gjørligt. Og tað kann neyvan kallast virðisøking.

- Vilja vit virðisøking á sjónum, so krevst ein nøkunlunda trygd fyri, at rávøran er har, áðrenn íløgur í tól og útgerð verða gjørdar, sigur Axel Hansen, og leggur afturat, at tað eru treytir, tengdar at hvørjum einstøkum fiskiloyvi, sum skulu tryggja, at virðisøkingin yvirhøvur verður framd.

Axel Hansen vísir á, at hetta er tað, sum uppskotið hjá Føroya Fiskimannafelag um fiskivinnunýskipan snýr seg um. Og at tað uppskotið varð almannakunngjørt fyri trimum vikum síðani.

Portal.fo

Trump hálar seg inn á Clinton - Nú er bert eitt prosent á muni

31.10.2016 - 18:35

Republikanska forsetavalevnið, Donald Trump var komin langt afturum í ymiskum veljarakanningum, men í seinastu veljarakanningini, sum ABC Eyewitness News lat gera í gjár, er bert eitt prosentstíg á muni millum Clinton og Trump. Høvuðsorsøkin til, at tað nú er blivið so javnt, er ein avdúking í farnu viku, av fleiri loyniligum e-mailum, sum ríkisfregnartænastan, FBI fer at kanna.

Fáur mundi ivast í, at Hillary Clinton fór at vinna demokratunum ein rímmar sigur, men nú er so tætt, at tað er torført at taka dagar millum valevni bændi.

Avdúkingarnar koma eitt sera óheppið tíðspunkt, tí tað er so tætt uppá valið, og Hillary fær úr at gera, við at afturvísa pástandunum frá Trump um, at hon er botn korrupt.

Donald Trump var ikki seinur at brúka nýggju avdúkingina til, at siga, at hetta er størsta politiska gølan síðan Watergate. Og á veljarafundi í statinum Michigan segði hann í gjárkvøldið, at hann gleddist yvir, at rættvísið loksins sigraði.

Trump man uttan iva vera sera fegin í dag, tí nú er hann bert eitt prosentstíg aftanfyri Clinton.

Tí í dag hava miðlarnir ABC Eyewitness News kunngjørt eina nýggja veljarakanning, sum vísir, at Clinton bert er eitt prosentstíg frammanfyri Trump.

Spenningurin er sostatt sera stórir undan forsetavalinum, sum eins og føroyska kommunuvalið, verður hildið týsdagin, 08 november.
Portal.fo

Gjørdu tað gott á gulllaksinum

Vilmund Jacobsen 31.10.2016 (23:53)

Síðan 3. oktober hava partrolararnir, Eysturbúgvín og Vesturbúgvín, staðið á bedingini hjá skipasmiðjuni Mest í Havn og nú verður roknað við, at skipini verða liðug um eina viku ella so. Vesturbúgvín er til klassingar, og harumframt skal ymiskt viðlíkahald gerast.

Eysturbúgvín hevur eisini fingið ymiskt viðlíkahald, og eitt nú skuldu onkrar plátur skiftast, sum trolreiðskapurin hevur slitið.

Skipini hava bæði verið á gulllaksi í vertíðini, og tað hevur gingið væl. Teir hava fiskað stívliga 5.000 tons av eini samlaðari gulllaksakvotu á 13.000 tons. Gulllaksakvotan er felagskvota, og tað eru tilsamans seks partrolarar, sum hava gulllaksaloyvi.

Øll gulllaksaveiðan, sum Eysturbúgvín og Vesturbúgvín hava fingið í ár, er landað á Toftum.

Tá skipini eru liðug á skipasmiðjuni Mest, og tá klárt verður at loysa, verður farið at fiska upsa. Bæði skipini eru leys av øllum bondum og landa upsan, har prísurin er bestur. At tey leysu upsaskipini fáa meira burtur úr fyri hvørt kilo enn skipini, sum eru knýtt at fiskavirki, vísti ein neyv frágreiðing herfyri.

Onkran tús á seinastu upsavertíð fingi Eysturbúgvín og Vesturbúgvín heilt upp í 13 krónur fyri kilo fyri upsa, og tað er rættiliga góður prísur. Men, tað er bara ov lítið at fáa av upsa, og menn vóna, at fiskiskapurin fer at batna so hvørt, sum veturin nærkast.

In.fo

Fara nú at byggja út fyri 42 milliónir

Áki Bertholdsen 31.10.2016 (08:19)

Býráðið í Runavík hevur nú endaliga samtykt at fara undir stóra havnarútbygging á Høgabóli.

Á býráðsfundi í farnu viku samtykti býráðið at taka av einum tilboði frá Rókini um at gera havnina, og Tórbjørn Jacobsen, borgarstjóri, væntar, at tey fara at skriva undir sáttmála um byggingina hesa vikuna.

Hann sigur, at tilsamans fer útbyggingin at kosta 42 milliónir, tá ið tað er klárt at taka í nýtslu. Nakað av pengum er sett av til endamálið í ár, men næsta ár eru 15 milliónir settar av til endamálið og restin verður so sett av í 2018, tá ið havnarlagið verður liðugt tíðliga um summarið.

Tórbjørn Jacobsen sigur, at tað, sum skal gerast, er 220 metrar av bryggjukanti við 12 metra dýpi og tá ið tað er liðugt, hevur Runavíkar Kommuna 320 metrar av bryggjukanti við 12 metra dýpi.

Hann sigur, at umframt allar møguleikar hetta kemur í sambandi við farmaflutning av ymsum slagi, fer hetta at geva heilt aðrar møgululeikar at taka ímóti stórum ferðamannaskipum.

- Vit hava samband við feløg, sum hava stór ferðamannaskip, men tey hava boðað frá, at sum umstøðurnar eru nú, ber ikki til at brúka Runavíkar Havn.

Hinvegin hava tey fingið upplýsingar um tað, vit nú ætla at byggja, og í tí sambandi hava tey boðað okkum frá, at tá ið tað er gjørt, er einki í vegin fyri at leggja at í Runavík.

Men sum heild er tað so hart trúst á Runavíkar Havn, at varð hendan útbyggingin longu gjørd fyri trimum, ella fýra árum síðani, hevði havnalagið eisini verið fult nú.

In.fo

Nú verður gjørt klár til at herða bardagan ímóti rottuni í Føroyum. Tað staðfestir Suni Petersen, deildarleiðari á Umhvørvisstovuni.

Um vikuskiftið hava vit her á www.in.fo. havt fleiri greinar um tann skaða, rottan elvir til í føroysku náttúruni. Í hesum sambandi verður eisini hugsað um at forða fyri, at rottan spjaðir seg til tær oyggjar, har hon ikki er nú.

Jens-Kjeld Jensen, sum hevur granskað í føroysku náttúruni í eitt mannaminni, er púra sannførdur um, at lata vit bara standa til, er tað bara ein spurningur um tíð, áðrenn rottan spjaðir seg.

Og tað verður til óbótaligan skaða fyri náttúruna, tí nógvastaðni, har rottan er, hevur hon oytt bæði lundan, og annan fugl.

Í 2011 varð ein frágreiðing gjord við ítøkiligum tilmælum um, hvussu vit skulu forða fyri, at rottan fer at spjaða seg enn meiri í Føroyum.

Hetta var serliga gjørt eftir at Føroyar hátíðarliga høvdu lýst Nólsoy, Mykines og Skúgvoy at vera Ramsarøki, tað eru øki har serlig tiltøk skulu setast í verk fyri at verja náttúruna.

Men tann frágreiðingin varð løgd í eina skuffu, og síðani er onki gjørt við málið, ásannar Suni Petersen. Men hann sigur, at nú eru tey á Umhvørvisstovuni í ferð við at gera eina nýggja kunngerð um rottu, og tað eigur at vera tiltrongt, tí galdandi kunngerð er frá 1962.

Hendan nýggja kunngerðin byggir serliga á tilmælini um at fyrbyrgja rottuspjaðing, sigur hann. Hann veit ikki, nær kunngerðin verður liðug, men hann vónar, at tað verður í ár. Hann veit heldur ikki, nær hon verður sett í verk, tí tað er ikki ókeypist, men at játta pengar til endamálið er ein politiskur spurningur.

Men hann sigur, at í nýggju kunngerðini verða ásetingar um, hvørji stig skulu takast, tá ið farmur verður fluttur í oyggjar, har ongin rotta er, og hvussu hesin farmur skal goymast, áðrenn hann verður fluttur.

Tað verða eisini ásetingar um, hvørji stig skulu takast á ferjulegum, og umborð á bátum, skipum og tyrlum, áðrenn farið verður í oyggjar, har ongin rotta er.

Í frágreiðingini um at forða fyri rottuspjaðing, stendur, at dømi eru um, at mús er flutt til Mykinesar, við farmi, sum kom við tyrlu.

Suni Petersen sigur, at eitt ítøkilig áseting í nýggju kunngerðini kann vera at banna teimum, sum búgva í oyggjum, har ongin rotta er, at keypa hoyggj aðrastaðni frá og at fáa tað flutt í oyvna. In.fo

Meting um tilfeingið fyri viku 44, 2016

Friday, 28 October 2016

Samandráttur: Línuskip: Bara fyra línuskip eru til fiskarí, eitt á Íslandsrygginum, mest toskur og svartkalvi og so eru trý sum fiska mest av longu og brosmu. Tvey frystilínuskip eru við

Eysturgronlandi. Restin av línuskipunum liggja við bryggju, men helst fara fleiri út tá veðri batnar.

Útróður: Streymurin verður hampuligur, men veðri verður ikki av tí besta, so tí vantað vit ikki nógvan útróður. Fiskarið er ikki nakað at reypa av. Bátarnir fáa mest av og so tosk.

Djúpvatnstrolarar: Allir liggja við bryggju, men helst fer onkur út í næstum.

Partrolarar: Fleiri pør liggja við bryggju og bíða eftir betri veðri. Men nøkur pør eru til fiskarí, men fiskarið er einki at reypa av. Koma at landa sum vikan líður.

Trolbátar: Allir liggja við bryggju, men teir fara út tá veðri batnar.

Garnaskip:Tvey fiska svartkalva, annað landar síðst í vikuni, meðan tað er ivasamt um hitt landar í vikuni. Eitt fiskar havtasku og landar vantandi miðskeiðis vikuni.

Fmf.fo

Valutanavn ▾**WMR**

Australske dollar	516,97
Bulgarske leva	380,31
Brasilianske real	213,86
Canadiske dollar	507,57
Schweizerfranc	687,42
Kinesiske renminbi.yuan	100,39
Tjekkiske koruna	27,520
Euro	743,93
Britiske pund	826,45
Hong Kong dollar	87,65
Kuna	99,06
Ungarske forint	2,4110
Israelske new shekel	176,57
Indiske rupees	10,170
Japanske yen	6,4720
Mexicanske peso	35,940
Norske kroner	82,34
Newzealandske dollar	486,05
Polske zloty	171,95
Russiske rubel	10,740
Svenske kroner	75,47
Singapore dollar	487,94
Thailandske baht	19,420
Tyrkiske lira	219,05
US dollar	679,72

Danskebank.dk

Andlát

Rigmor Poulsen, Tórshavn, ættað av Skála, andaðist fríggjadagin 28. oktober, 94 ára gomul.

Martin Hansen, fyrrverandi postmaður, Tórshavn, andaðist á Landssjúkrahúsinum fríggjadagin 74 ára gamal.
